WARIES MISDAADREEKS · Nº 194

Gefotoshopt in Albrandswaard

De zaak van de valse griendkaart

MISDAADPUZZEL · LOS DE ZAAK ZELF OP
Telefoon-tijdlijn: appjes, posts en foto’s
Rhoon · Poortugaal · Rhoonse Grienden

MAANDAG 12 OKTOBER 2026

Aan wie dit leest

Hoi,

Je kent me misschien niet. Ik ben Noor. Ik maak filmpjes over de Waard: over dijken, over de grienden aan de Oude Maas, over het kasteel waar je altijd langs fietst zonder te kijken. Een paar duizend mensen keken mee. Sinds september zijn het er heel wat meer, en daar ben ik niet trots op.

Op woensdag 2 september vond ik op een zolder in Poortugaal een kaart van de Rhoonse Grienden uit 1871. Dat zei ik tenminste in mijn film. Hij werd geveild bij een expositie in het Kasteel van Rhoon, voor 11.400 euro. Vijf dagen na de veiling bleek uit een laboratorium dat onder de bruine inkt een inkjetprinter zit. De kaart is nep. De koop is ontbonden. Een man van 72 die dacht dat zijn dak eindelijk gerepareerd kon worden, slaapt slecht.

Iedereen in dit verhaal heeft iets niet verteld. Ik ook. Dat ga je allemaal lezen, want ik heb niets weggelaten.

Wat je in handen hebt, is de export van mijn telefoon, van maandag 3 augustus tot en met zondag 4 oktober. Appjes, de groepsapp van de zolder, mijn posts en de reacties eronder, foto's met hun gegevens, mails, meldingen, zelfs mijn locatiegeschiedenis. Ik heb alleen dingen weggelaten die echt niets met de zaak te maken hebben: de tandarts die vraagt of ik mijn afspraak bevestig, honderd keer een pakketbezorger.

Ik weet zeker dat het antwoord erin zit. Wie de kaart gemaakt heeft, wanneer, waarvan, en hoe hij in die kist kwam. Ik zie het zelf niet meer, ik zit er te dicht op. Daarom vraag ik het aan jou.

Lees alles. Ook de saaie berichten over lampen en laarzen. Kijk naar de foto's. En wees streng, ook voor mij.

Achterin staan de vragen waar ik een antwoord op wil, werkbladen, een antwoordformulier en hints als je vastloopt. De oplossing zit helemaal achteraan, achter een verzegelde pagina. Open die pas als je je antwoorden hebt opgeschreven.

Noor

VOOR JE BEGINT

Hoe dit dossier werkt

Dit boek is geen roman. Het is een stapel bewijs, op volgorde van tijd, zoals hij uit Noors telefoon kwam. Er is geen verteller die je vertelt wat belangrijk is. Jij beslist dat.

- **Dagen.** Elke dag begint met een groene balk met de datum. Bovenaan elke pagina zie je welke dag je leest.
- **Appjes.** Berichten van Noor staan rechts, in een gekleurde ballon. Berichten van anderen staan links. In de groepsapp *Zolder Dorpsstraat* staat de naam van de afzender boven het bericht.
- **Tijden.** Alle tijden in deze export zijn Nederlandse tijd, ook als Noor in Portugal was. Je hoeft dus nergens tijdzones om te rekenen.
- **Foto's.** Bij foto's uit Noors fotorol staan de gegevens die de telefoon bewaart: datum, tijd, plaats, bestandsnaam en waar de foto vandaan kwam. Foto's die iemand stuurde staan in de chat; sommige staan ook nog eens apart met hun gegevens.
- **Bijlagen.** Rapporten, een verklaring en een catalogus zitten als bijlage bij een mail. Ze staan direct onder die mail.
- **Hoofdstukken.** Het dossier is verdeeld in vijf delen. Elk deel begint met het vergrendelscherm van die dag.

Er zijn geen trucs met klokken of tijdzones, en de telefoon liegt niet. Mensen wel.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. Je kunt het alleen doen of samen; samen is het leuker om ruzie te maken over wie het gedaan heeft. Pen en papier, of de werkbladen achterin, helpen.

Volgorde. Lees eerst het hele dossier. Ga daarna naar *Aan de lezer* p. 79 voor de vragen. Gebruik de hints alleen als je echt vastzit.

CONTACTEN IN DEZE TELEFOON

Wie is wie

NV
Noor Valkenier (27)
Rhoon. Maakt het kanaal Noor in de Waard. Eigenaar van deze telefoon.

DM
Daan Mol (30)
Editor en cameraman van Noor. Vliegt de drone. Deelt met Noor een studio in Rhoon.

JH
Jos Hoogendijk (72)
Poortugaal, Dorpsstraat. Woont sinds februari in het huis van zijn overleden tante Bets. Kleinzoon van griendwerker Arie Hoogendijk.

MH
Merel Hoogendijk (36)
Dochter van Jos. Grafisch ontwerper bij een drukatelier in Rotterdam. Regelt de post en bankzaken van haar vader.

TR
Theo Ravensbergen (66)
Rhoon. Oud-landmeter, voorzitter van de Werkgroep Griendgeheugen. Helpt Jos met de nalatenschap.

RK
Ruud Kooiman (57)
Veilingmeester, Veilinghuis Kooiman & Zn., Barendrecht. Verzorgt de veiling bij de expositie.

LB
Liselot Brand (45)
Papierrestaurator, Atelier Brand Papierrestauratie, Rotterdam. Instagram: atelierbrand.papier.

AD
Annelies Dekker-Stolk
Verzamelaar van rivierkaarten. Koper van kavel 31.

S
Sanne
Oudere zus van Noor.

F
Fleur
Vriendin van Noor, reist met haar naar Portugal.

Accounts op Instagram: noorindewaard (Noor), daan.mol.film (Daan), merel.hgdk (Merel), theo.ravensbergen (Theo), atelierbrand.papier (Liselot), annelies.dekker.stolk (de koper). Overige reageerders zijn volgers.

INHOUD

Waar staat wat

Aan wie dit leest 3

Hoe dit dossier werkt 4

Wie is wie 5

DE EXPORT

I · Plannen · 3 - 16 augustus 7

II · Weg · 17 - 31 augustus 24

III · Gevonden · 1 - 9 september 39

IV · Onder de hamer · 10 - 27 september 52

V · Barsten · 28 september - 4 oktober 65

JOUW WERK

Aan de lezer: de vragen 79

Werkbladen 80

Antwoordformulier 83

Hints (op hun kop) 85

Verzegeld 88

Oplossing 89

Nawoord 93

Over het decor 94

10:12

MAANDAG 3 AUGUSTUS

DEEL I · 3 - 16 AUGUSTUS 2026

Plannen

Een zolder in Poortugaal, een kajak in de grienden.

WhatsApp · 10:12
Daan Mol: ligt in het la-tje onder de printer

Instagram · 14:30
merel.hgdk stuurde je een bericht

Agenda · morgen
Kasteel van Rhoon, buitenopnames

MAANDAG 3 AUGUSTUS 2026

WHATSAPP · **Daan Mol** editor · laatst gezien 10:40

Goedemorgen! Heb jij mijn reservesleutel van de studio nog? Ik kan de mijne nergens vinden en ik moet vanmiddag de lampen ophalen. 10:12

ligt in het la-tje onder de printer. die heb je zelf daar gelegd in juni 10:19

O ja. Dus er zijn nog steeds maar twee sleutels? 10:20

jij en ik. arie van de fietsenzaak heeft alleen de buitendeur, niet de studio 10:21

Gelukkig. Ik zag mezelf al een slot laten vervangen. 10:21

zeeland-vlog staat bijna. kleuren nog, geluid is klaar. wil je hem voor of na je vakantie online? 10:24

Voor. Dan heb ik twee weken iets staan terwijl ik in Portugal lig. 10:26

dan knip ik door. vrijdag de 21e lever ik op 10:26

Top. En de grienden, staat dat nog voor de 14e? 10:28

als het niet giet. drone is geladen, nieuwe propellers erop 10:29

En het kasteel de 12e. Ik heb de toestemming voor buiten filmen binnen, letterlijk: alleen het terrein, niet binnen, en niet tijdens een bruiloft. 10:31

snap ik. dan doen we de ochtend 10:32

en het najaar? ik heb buiten jouw kanaal bijna niks staan. even eerlijk 10:40

Merel
Welkom allemaal! Dit is het groepje voor de zolderopname bij pa. Pa, dit is Noor van het kanaal waar ik je over vertelde. Daan doet de camera. 19:30

Jos
Goedenavond. Mijn naam is Jos Hoogendijk, ik ben 72 jaar en ik woon sinds februari in het huis van mijn tante Elisabeth, die iedereen tante Bets noemde. Zij heeft hier zestig jaar gewoond. Op zolder staan nog de spullen van haar vader, mijn opa Arie Hoogendijk. Hij werkte zijn hele leven in de Rhoonse Grienden. Wilgen hakken, hoepels maken, rijshout voor de dijken. Er staat een kist van hem waar ik nooit in heb gekeken. Met vriendelijke groet, J. Hoogendijk. 19:44

Wat mooi, meneer Hoogendijk! Ik ben Noor. Ik woon in Rhoon en maak filmpjes over de Waard. Ik zou het een eer vinden om op uw zolder te filmen. 19:47

Jos
Zeg maar Jos. U bent welkom. Wel weet u: de trap is steil. 19:51

Daan
hoi allemaal. jos, zit er een raam in de zolder? en stroom boven? 19:58

Jos
Er is een dakraam. Stroom is er via een verlengsnoer. Mijn kleindochter zou zeggen: retro. 20:06

Merel
Pa heeft geen kleindochter. 20:07

Jos
Het was een grap Merel. 20:07

MAIL ma 10 aug · 20:14

Voor de vlog: wat een griend is

Van: T. Ravensbergen
Aan: Noor in de Waard
Cc: D. Mol

Beste Noor, beste Daan,

Zoals beloofd een paar regels achtergrond, voor als u in de grienden filmt. Gebruik wat u wilt.

Een griend is laag land buiten de dijk, waar het getij vrij spel heeft. Wilgen houden daar van natte voeten. Men plantte stekken in rijen en hakte de scheuten om de paar jaar af, in het winterhalfjaar, als het blad eraf was. Uit de stobbe groeiden dan weer nieuwe tenen. Zo kon één wilg generaties lang hout leveren.

Het hout had vele bestemmingen. De dunne tenen gingen naar de mandenmakers. Iets dikker hout werd gekloofd tot hoepels voor de haringtonnen. Het grovere rijshout werd gebundeld tot takkenbossen en verwerkt in zinkstukken: grote matten van rijs die met stenen op de rivierbodem werden afgezonken om dijken en oevers te beschermen. Griendwerkers woonden in de dorpen achter de dijk, in Rhoon en Poortugaal, en liepen bij laag water de griend in, met een bijl en een hoepelmes.

Rond 1950 was het grotendeels gedaan. Plastic, staal en beton namen het over. De meeste grienden werden niet meer gehakt en groeiden dicht. Dat er langs de Oude Maas nog grienden zijn waar het hakhout wordt bijgehouden, danken wij aan mensen die het belang ervan zagen.

Wat men vaak vergeet: een griend werd verpacht per perceel, en die percelen hadden namen. Het Lange Stuk, de Kooi, de Achterste Hoek. Wie de namen kent, kan de geschiedenis lezen. Wie de kaarten heeft, kan haar bewijzen. Helaas zijn veel kaarten verloren gegaan.

Met vriendelijke groet, Theo Ravensbergen

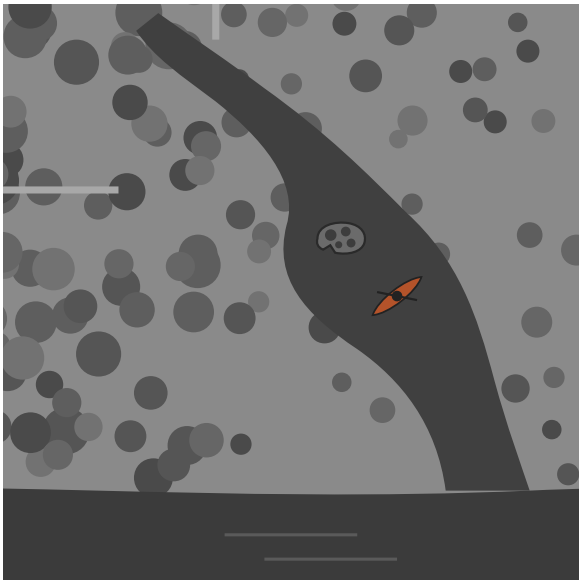
WHATSAPP · **Daan Mol**

die mail van theo. kan ik bijna letterlijk inspreken 21:02

ZATERDAG 15 AUGUSTUS 2026

INSTAGRAM 15 aug · 10:15

@noorindewaard

2.031 vind-ik-leuks

@noorindewaard Gisteravond, Rhoonse Grienden, opkomend water. Dat rode streepje ben ik, in de kajak, naast het enige eilandje in de kreek. Twee keer per dag stroomt hier de Oude Maas naar binnen, en twee keer per dag trekt hij zich weer terug. De wilgen staan er al eeuwen, maar elk jaar anders: wat gekapt is, groeit terug. Vlog volgt na mijn vakantie. Pilot: Daan.

daan.mol.film pilot zegt: niet bewegen helpt 10:19

fleur_op_reis MORGEN PORTUGAL 10:21

theo.ravensbergen Een fraaie opname. Links van de kreek ligt, als ik mij niet vergis, het perceel dat in onze familie het Lange Stuk heette. Volgens familieoverlevering verpachtte mijn betovergrootmoeder, de weduwe Ravensbergen, daar het hakhout. Op kaart heb ik het helaas nooit teruggevonden. 11:02

merel.hgdk Theo, je moet een boek schrijven. Noor, wat een foto. 11:10